

L'OPINIÓ

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 - Any IV Núm. 16 - Barcelona, diumenge, 21 juny - Impremta: Tallers, 48 - Preu: 10 cèntims

El desengany del Poble

Es un fet innegable que el Poble ha sofert un gran desengany, de la proclamació de la República ençà.

Confia que es faria justícia ràpida i severa, i veu que, no se sap per quins enutjosos tràmits legalistes, s'allarguen els processos i no s'acaben mai.

Es dona el cas d'homes acusats d'assassinats espantosos no jutjats amb la rapidesa que fóra necessària per a satisfer els anhels populars.

Els elements de la Unió Patriòtica, que tot seguit de caure el rei s'havien apressat a amagar-se, van recobrant la tranquil·litat aixequen el cap una altra vegada amb un gest de cínic desafiament.

Per comptes d'estar disposats a fugir i a demanar clemència, es preparen a defensar-se amb les armes que les lleis antigues els donen.

Parlen ja d'entaular recursos i de preparar-se una defensa legal en cas que siguin sotmesos a processos.

Mentrestant la reacció s'enforteix a l'ombra, i el país té la sensació terrible que se li «escamoteja» la Revolució.

D'aquella gran Revolució magnífica iniciada fa dos mesos, no en queda res gairebé.

Algunes conquestes, és veritat: un predomini del Poder civil que cal aferrar sòlidament encara, unes reformes militars i d'ensenyament; però el que més interessa al Poble, la justícia, és lenta, ineficax, desesperadament ineficax.

Ens tenen promès que les futures Corts Constituents liquidaran implacablement les responsabilitats del vell règim.

Els representants d'Esquerra Republicana que en formin part posaran tot el seu esforç perquè sigui així.

El que cal, abans de tot, és fer justícia, calgui qui calgui, per poder estructurar després, d'una manera definitiva, la nova organització social i política que anhe-la el Poble.

EL SENYOR JAUME CARNER HA RENUNCIAT A ANAR EN LA CANDIDATURA DE LERROUX. ELS SOCIALISTES TAMPOC NO HI VOLEN ANAR

N'HI HA D'ALTRES QUE NO HAN DIT NI SI NI NO. PER ARA ELS UNICS QUE HAN DIT QUE ESTAN MOLT CONTENTS QUE LERROUX HAGI PENSAT EN ELLS SON ELS DE LA LLIGA.

Els clergues que fan política

Ahí varem publicar una circular de mossèn Corcoy, del Col·legi, la qual recomanava la candidatura de la Lliga monàrquica.

Avui ens assabentem que mossèn Corcoy i tots els altres mossens del Col·legi del Col·lell de Banyoles, envien els infants a banyar-se acompanyats d'un aprenent de capellà joveníssim, i que degut a la inèpcia d'aquest s'han negat dos nens fa dos dies.

Heu-vos ací les avantatges que té que els capellans es fiquin on no els volen.

Valdria més que en comptes de fer cartes als ex-alumnes recomanant certes coses mossèn Corcoy i els altres tinguessin cura dels alumnes efectius.

Homes que estimin la llibertat

Hi ha uns homes, espanyols, que tot d'una s'han apropiat a Catalunya, han escoltat el seu bleix, han comprès la seva ànima i han dit: —Nosaltres, espanyols, no som ningú per discutir si vosaltres catalans heu de governar-vos d'aquesta o d'aquella manera. Vosaltres heu de determinar com creieu que seriu millor governants. Vosaltres heu de determinar quin govern voleu donar-vos. Si voleu tenir un règim d'autonomia, l'heu de tenir. Si voleu tenir la independència, nosaltres no tenim cap dret a oposar-nos-hi.

Així parlen els homes que tenen el primer dels seus respectes, per la llibertat. Així parlaren, paraula més, paraula menys, en ocasió de la visita dels intel·lectuals de diverses cultures espanyols a Barcelona, en temps de la dictadura Berenguer, Américo Castro, Manuel Azafia, avui ministre de la Guerra, Fernando de los Rios avui ministre de Justícia.

Així pensa Ramon Franco. Amb espanyols que pensin així que tinguin tot el seu respecte pels pobles que tenen reivindicacions a resoldre perquè han estat sotmesos a una sobirania, amb homes així hi anirem a tot arreu.

La voluntat del poble, sobirana. I després, acatar la voluntat del poble, perquè no hi ha ningú al món que tingui dret a contradir-la. En principi nosaltres ens sentim adolorits de sentir que alguns homes espanyols que es diuen liberals, en tractar del problema català diguin: —Catalunya és mereix una certa autonomia, un cert règim de delgacions, un Estatut com el de l'any 19, una administració com la que s'articulava en aquella ponència de l'any 14. —No! Catalunya és mereix el règim que el poble català acordà lliurement donar-se.

Només podem entendre'ns amb aquells homes que estan al nostre costat per fer-nos d'advocats defensors abans de saber quin Estatut formularà i aprovarà el poble de Catalunya. Ens sap greu de no poder-nos entendre amb altres homes que posen condicions i ens brinden llur amistat si els catalans som bons minyons i no demanem res de l'altre món; però que no estarien al nostre costat si el que demanéssim que ens fos reconegut no fos del seu gust particular, encara que fos del gust de tot el poble de Catalunya.

No! Els homes que són vertaderament amants de la llibertat, no els que només la tenen a la boca, sinó que la tenen a dins del cor, i la senten com part de si mateixos, aquests homes respecten i acaten la voluntat d'altres. Saben que en el respecte a la llibertat d'altres, hi tenen la garantia de respecte a llur pròpia llibertat i voluntat.

Aquests dies que dient-se catalans, aquests dies s'han estripat les vestidures perquè la candidatura d'Esquerra Republicana i Unió Socialista de Catalunya contenia el nom de Ramon Franco, que no és català, fan un fiac servei amb llur actitud a la causa de Catalunya i de la República —que va íntimament lligada amb la solució cordial del nostre problema. L'Esquerra Republicana i la Unió Socialista de Catalunya s'honoren amb la companyia de Ramon Franco en la seva llista de candidats. Tant de bo que poguéssim trobar 5 o 10 i 20 noms no catalans del seu valor revolucionari i de la seva solvència liberal, per posar-los al costat dels noms dels nostres homes, per anar a les Constituents de la República a defensar el dret que té Catalunya a què el seu Estatut sigui absolutament reconegut.

El poble votarà Ramon Franco com tots els altres noms de la candidatura d'Esquerra Republicana i Unió Socialista de Catalunya, perquè el poble a Catalunya és més intel·ligent que molts dels polítics i aficionats a polític que el voldrien portar a les respectives cides com un ramat de bous. Els que han discutit la presència de Franco en la candidatura encapçalada per Francesc Macià, pertanyen al catalanisme ploràntiques de què hem parlat des d'aquestes mateixes pàgines. És el catalanisme dels que posen cara ferrenya, giren l'esquena a tot hom, fan uns morros de pam, i diuen:

—Nosaltres, sols! — Cal preguntar-los: —Vosaltres, sols, què fareu? Que no ho veieu que el món marxa gràcies als bons emodosos i a la bona educació i a les bones relacions que les persones estableixen entre elles? Que no ho veieu que l'ideal seria que no hi hagués fronteres? Que no ho veieu que la política de fer el tossut i d'adoptar actituds de rebequeria, és una política del temps de l'home de les cavernes, en què l'home sortia tot trempat de la seva cova vestit amb una pell de tigre, i l'home de la cova del davant que feia estona que estava a l'aiguat li clavava un cop de roc entre cap i coll?

Nosaltres, catalans, que no tenim confiança en el Govern de la Monarquia, com a règim d'opressió que era, en tenim ara en el Govern de la República com a règim de llibertat. Aquí, com més enllà de l'Ebre, ens hem topat, després d'un canvi tan formidable com el que s'ha produït el 14 d'abril, enfrontats amb una pila de problemes, que a tots ens interessa resoldre amb la major germandat, perquè tots hem estat víctimes del Borbó i de la seva trepa. Coneixem alguns dels homes que avui estan al davant dels destins de la República espanyola i com que els sabem homes liberals amants de respectar la llibertat, tenim tota la confiança en què el dret de Catalunya no serà ni discutit. No n'admetem ni la hipòtesi, com el mateix Ossorio i Gallardo. Per això no solament el nostre catalanisme no se sent ofès de què li proposin de votar Ramon Franco, sinó que se sent honorat de poder-lo votar.

Si la República ens desillusionés, si sense el Borbó, el règim republicà no calcat del monàrquic en matèria de centralització, si l'Estat espanyol republicà pretengués imposar-nos una servitud que la nostra dignitat d'homes lliures no pogués consentir, nosaltres seriem allà on calgués ésser, i hi seriem amb totes les actituds que calgués, com a homes que respectem la llibertat dels altres i volem, per tant, que sigui respectada la nostra. I allà on nosaltres fóssim, i amb les actituds que calguessin, estem certs, —tenim motius per afirmar-ho—, que no hi trobaríem molts dels que ara criden en nom de un catalanisme pur. Abans que catalans, som homes, i com a homes tenim uns drets a fer-nos respectar, que en ordre de categoria venen abans que els drets que com a catalans també volem que ens sien respectats.

Com a homes i com a catalans, votarem orgullosos Ramon Franco i votariem cinquanta homes com ell que no fossin catalans, però que estimessin la llibertat, i com a homes i com a catalans no podríem votar la candidatura de la Lliga, per exemple, algun home de la qual ha dit que si l'Estatut de Catalunya —que ara elaboren tots els partits que hi han volgut ésser, és a dir, tots els de Catalunya menys la Lliga—, no els plau, no el votaran, i amb aquest fet si es produeix, donaran una arma a les Constituents perquè puguin dir: —L'Estatut que ens porteu, ja no és «tota» la voluntat de Catalunya; ja hi manca el parer d'un sector —la Lliga—, que ha votat en contra o que s'ha abstenut. Per la llibertat de Catalunya, votarem Ramon Franco. Per la llibertat de Catalunya, no podríem votar la Lliga, el triomf de la qual representa tant la possibilitat del retorn de la Monarquia amb En Cambó, com la de què el cardenal Segura sigui posat a la Presidència de la República.

J. VENTALLÓ.

La Lliga ha acceptat que el nom d'En Raymond d'Abadal vagi al costat dels de Juncal, Rocha, Montaner, Marsà, Giró, etc.

Esquerra Republicana de Catalunya i Unió Socialista de Catalunya

CANDIDATURA per a Diputats de les Corts Constituents de la República

Barcelona-Ciutat

Francesc Macià i Llussà
Jaume Agudé i Miró
Gabriel Alomar i Villalonga
Rafael Campalans i Puig
Josep Dencàs i Puigdollers
Ramon Franco i Bahamonde
Ventura Gassol i Rovira
Joan Lluhi i Vallescà
Joan Puig i Ferrer
Josep Riera i Puntí
Angel Samblancat i Salanova
Antoni M. Sbert i Massanet
Josep Terradellas i Joan
Antoni Xirau i Palau

Barcelona-Circumscripció provincial

Amadeu Aragay i Daví
Josep Bords de la Cuesta
Lluís Companys i Jover
Josep Grau i Jassans
Amadeu Hurtado i Miró
Domènec Palet i Barba
Carles Pi i Sunyer
Joan Selvas i Carner
Manuel Serra i Moret
Josep Sunyol i Garriga
Joan Ventosa i Roig
Josep Xirau i Palau

Circumscripció de Girona

Salvador Albert i Pei
Manuel Carrasco i Formiguera
Josep Puig d'Aspre
Albert de Quintana i de Leon
Miquel Santaló i Carbonell

Circumscripció de Lleida

Francesc Macià i Llussà
Pere Coromines i Montaña
Epifani Delli i Caspiel
Josep Estadella i Arnó
Ricard Palacin i Soldevila
Humbert Torres i Barberá

Circumscripció de Tarragona

Marcel·lí Domingo i Sanjuan
Josep Berenguer i Cros
Jaume Carner i Romeu
Joan Loperena i Romá
Ramon Nogués i Bizet

Les candidatures per Barcelona-Circumscripció provincial i per les circumscripcions de Lleida i Girona, han estat confeccionades per Esquerra Republicana i Unió Socialista de Catalunya, amb el concurs d'altres organitzacions republicanes autònomes.

La candidatura d' "Unitat" va anar a l' aigua.

La d' "Unidad" ja es comença a desinflar.

Una conversa amb Ramon Franco

"Defensaré l'Estatut que es vulgui donar Catalunya fins on calgui"

Ramon Franco és l'home de la polèmica, hi ha qui diu, incorformista ara igualment que abans.

Per nosaltres Franco és quelcom més concret que un incorformista, és un revolucionari que sacrifica les seves pròpies conveniències a les conveniències de la revolució, la seva illuïó de sempre. Estant en una presó ben respectat i per les conveniències de la revolució es féu escapol. Primo de Rivera li havia fet tots els honors i ell despreciava el dictador. Ara, un cop proclamada la República, podria ésser l'home més afalagat de la situació i prefereix continuar en la seva posició revolucionària que es revela fins en el seu gest de darrera hora, donant el seu nom per la candidatura de Barcelona, disposat a defensar els drets de Catalunya, a les Corts Constituents.

Hem volgut saber abans de tot si pensava aprofitar el decret del senyor Azafia respecte el retir voluntari dels militars.

—No l'he demanat encara—ens ha dit—però molt possible, gairebé segur, que el demanaré.

—Trobeu encertades les disposicions del ministre de la Guerra?

—Sense cap mena de reserva. La labor que porta a cap el senyor Azafia és mereixedora de tot elogi. Hem trobat un ministre de la Guerra que sabrà posar l'exèrcit al lloc que li correspon fent que sigui allò que necessita el país i no una carga feixuga, com havia estat sempre.

—No hi ha el perill que alguns elements vulguin aprofitar aquestes disposicions per produir malestar?

—Podeu estar segur de que no. No els seguiria ningú. Tothom està convençut que pel damunt de les pròpies conveniències hi han les conveniències de la pàtria.

—Es cert que en principi hauríeu pensat presentar-vos amb la candidatura de la disidència federal?

—Mai no havia tingut aquesta intenció i ja en altres llocs he desautoritzat als que han fet córrer el meu nom per aquesta candidatura, no sé amb quin objecte.

—Si sortiu diputat hauréu de defensar l'Estatut de Catalunya.

—Naturalment que sí i fins allà on sigui precis, per això he acceptat l'ésser presentat en candidatura per Bar-

celona. Si hagués pensat altra cosa podeu estar segur que no m'hauria deixat presentar.

—Ojeieu possible una Constitució unitària, com sembla que ha dit algú?

—Aquesta és una hipòtesi impossible. Les Corts no poden aprovar una Constitució unitària perquè Espanya no l'acceptaria. No seria sols Catalunya a rebutjar-la, són altres regions que tampoc no tolerarien la continuació del règim unitari i que ha fracassat tan pesament i que amb la monarquia va destruir Espanya.

—I el problema religiós com creieu que ha de resoldre's?

—Estatuint la veritable llibertat de cultes sense diferències per cap religió.

—Llavors el Concordat no és possible.

—Res de Concordat. Qui vulgui ésser religiós que ho sigui però en totes les seves conseqüències. L'Estat no ha de pactar amb poders que no tenen cap dret dins de la pàtria. Els ciutadans d'una secta religiosa no han de tenir més drets que els d'una altra, ni tampoc que els que no en tinguin cap. Llibertat per la religió, però igualtat de que ella o els seus components, com a tals, no s'han de discriminar per a res amb els afers polítics ni d'administració de l'Estat.

—Quin concepte us mereix el senyor Macià?

—Aquesta pregunta ja l'he contestada molt abans d'ara en el meu llibre «Babo las bombas».

—Que penseu quedar-vos per a fer propaganda electoral?

—Ara em quedo fins dilluns per a prendre part al miting de la Monumental i després vindré quan m'ho permeti la meua feina.

—Quin caràcter té la candidatura en que us presenten a Madrid?

—Únicament revolucionària. És una candidatura que va contra tots i contra tots i contra tothom. És la dels que pensen que s'ha de fer la revolució.

I hem deixat el gran aviador ocupat en parlar amb el nostre alcalde senyor Aiguadé. Pensem que més aviat que de política devien parlar d'altres assumptes de molta transcendència per a Barcelona.

N. MOLINS I FABREGA

Els socialistes se preparen de Lerroux

La Secció Catalana del Partit Socialista espanyol ha dirigit la següent comunicació a la Junta Municipal del Partit Radical:

«Junta Municipal del Partido Radical. — Barcelona.

Estimados ciudadanos: La Agrupación Socialista de Barcelona no acepta en la candidatura de la Coalición Republicano-Socialista el nombre de Raimundo de Abadal ni de ningún otro candidato perteneciente a la Lliga Regionalista, ni a los partidos que no firmaron el pacto de San Sebastián. La Agrupación Socialista de Barcelona no acepta el puesto asignado a su afiliado Raimundo Morales Veloso como candidato de la Coalición por la provincia de Barcelona, por corresponder su designación a las Agrupaciones de dicha provincia según acuerdo del Partido Socialista Obrero Español. La Agrupación Socialista de Barcelona pide se le asignen dos lugares en la candidatura de la Coalición por Barcelona. Caso de no ser aceptados estos extremos, el Partido Socialista se retirará de la Coalición haciendo públicos dichos acuerdos y los motivos doctrinales y de disciplina de Partido que le han obligado a tomarlos. Así mismo manifiesta esta Agrupación que denunciará la existencia de la Coalición si como decimos no son aceptadas nuestras proposiciones. Esperamos de esa Junta Municipal se servirá contestar a esta Agrupación antes de las once de la noche de hoy, hora en que nuestros comisionados pasarán a recogerla. En espera de vernos complacidos,

Jaume Carner.»

Jaume Carner diu que ell no ha donat el nom per a la candidatura radical

«M'he sorprès de veure inclòs el meu nom a la candidatura que per a la ciutat de Barcelona ha presentat el partit radical. Com que no he estat consultat per aquesta inclusió i en el cas d'haver-ho estat no hauria acceptat, crec un deure de llealtat política, fer constar que l'única candidatura, en la qual he accedit que fos inclòs el meu nom, és la que s'ha fet pública per a la circumscripció de Tarragona.

No hi ha hagut oficialment cap pacte-diu. Però és el cert que la Lliga va de bracet amb Lerroux